Tashlich: Teshuvah through Bibliodrama

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

The Origin of Tashlich

Rashi to Shabbat 81b

ובתשובת הגאונים מצאתי: שעושין חותלות מכפות תמרים, וממלאין אותם עפר וזבל בהמה, ועשרים ושנים או חמישה עשר יום לפני ראש השנה עושין כל אחד ואחד לשם כל קטן וקטנה שבבית, וזורעים לתוכן פול המצרי או קיטנית, וקורין לו פורפיסא, וצומח, ובערב ראש השנה נוטל כל אחד שלו, ומחזירו סביבות ראשו שבעה פעמים, ואומר: זה תחת זה, וזה חליפתי וזה תמורתי, ומשליכו לנהר. In a responsum of the Gaonim I found: They make baskets of palm branches and fill them with dirt and animal manure. 22 or 15 days before Rosh HaShanah, each individual makes one for each minor boy and girl in the house, and they plant pol hamitzri or kitnit in them. They call it porfisa. It grows, and on the day before Rosh HaShanah each one takes his own and passes it over his head seven times, saying, "This in place of this, this is my exchange, this is my substitute," and he throws it into the river.

2. Rabbi Jacob Moellin (14th-15th century Germany), Maharil, Laws of Rosh HaShanah 9 אמר מהר"י סג"ל מה שנוהגין לילך בר"ה אחר סעודה אצל ימים ונהרות להשליך במצולות ים כל חטאותינו, משום דאיתא במדרש זכר לעכב לעקדה שעבר אברהם אבינו בנהר עד צוארו, ואמר הושיעה ד' כי באו מים עד נפש (תהילים סט:ב). והוא השטן שנעשה כמו נהר לעכב אותו מן העקדה. ומהר"י סג"ל נהג ג"כ להלוך אצל הנהרות. ואמר כשהולכין אל הנהרות ביום טוב אל יוליכו עמהם שום מזון כדי לזרוק אל הדגים שבנהרות להראות להם לשמוח בהן דאית ביה חילול יו"ט.

Maharil said: The practice of going to seas and rivers after the meal on Rosh haShanah, to cast all of our sins into the depths of the sea, is because we find in a midrash that Avraham Avinu passed through a river until his neck, and he said, 'Save me, G-d, for the water has come to my life!' This was the Satan, who became like a river in order to keep him from the akeidah. The practice of Maharil was also to go to rivers; he said that when one people go to the rivers on Yom Tov they should not bring any food to throw to the fish of the rivers, to display to them for their enjoyment, for this would involve desecration of Yom Tov.

3. Michah 7:18-20

מי קל כמוך נושא עון ועובר על פשע לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפו כי חפץ חסד הוא ישוב ינחמנו יכבוש עונותנו ותשליך במצלות ים כל חטאותם תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבתנו מימי קדם.

Who is a Gd like You, Who pardons iniquity and overlooks transgression for the remnant of His heritage? He does not maintain His wrath forever, for He desires kindness. He will once again show us mercy, He will suppress our iniquities. You will cast all their sins into the depths of the sea. Grant truth to Jacob, kindness to Abraham, as You swore to our forefathers in days of old.

4. Rabbi Chaim Palaggi (19th century Turkey), Moed l'Kol Chai 13:70

ואני מבקש מאת כל שליח ציבור דלא יחוש בזה לטורח ציבור ויאמר אחר התשליך התפילה שסידר הרב המאיר עיני הגולה רבין הסידא ... וכבר נדפסה באיזה מחזורים ואפילו אינה מודפסת במחזור שלו יעתיקנה או יקח בשאלה מאחר ויאמרנה בשובה ונחת והכנעה הסידא ... וכבר נדפסה באיזה מחזורים ואפילו אינה מודפסת במחזור שלו יעתיקנה או יעתיקנה או יעתיקנה בשומעים וזכות הרבים תלוי בו And I request of every shliach tzibbur that he not be concerned about straining the congregation, and after Tashlich he should recite the prayers arranged by the great... Chida. It has already been printed in some machzorim, and if it is not printed in his machzor then he should copy it, or borrow from another, and recite it with a settled mind and a state of calm and great humility. He should feel greatly inflamed, and he should pray with an awakened heart, and he will provide merit for himself and for those who listen; the merit of the masses is upon him.

Re-enactment #1: The Akeidah

5. Midrash Tanchuma Vayera 22

"ביום השלישי" וכי מאחר שהדרך קרובה למה נתעכב שלשת ימים כיון שראה שלא קבלו ממנו הלך ונעשה לפניהם נהר גדול, מיד ירד אברהם לתוך המים והגיעו עד ברכיו, אמר לנעריו בואו אחרי ירדו אחריו, כיון שהגיע עד חצי הנהר הגיע המים עד צוארו באותה שעה תלה אברהם עיניו לשמים אמר לפניו רבש"ע בחרתני הודרתני ונגלית לי ואמרת לי אני יחיד ואתה יחיד על ידך יודע שמי בעולמי והעלה יצחק בנך לפני לעולה ולא עכבתי והריני עוסק בצוויך ועכשיו באו מים עד נפש אם אני או יצחק בני טובע מי יקיים מאמרך על מי יתייחד שמך, א"ל הקב"ה חייך שעל ידך יתיחד שמי בעולם, מיד גער הקב"ה את המעין ויבש הנהר ועמדו ביבשה.

"On the third day" – The destination is near, so why did it take three days? When the Satan saw that they did not listen, he made himself into a great river before them. Avraham immediately descended until the water reached his knees, at which point he told his youths, "Enter after me." They did so. When he reached the midpoint of the river, the water reached his neck. At that point Avraham turned his eyes heavenward and he declared, "Master of the Universe! You chose me, You honored me, You were revealed to me, and You told me, 'I am One and you are one, and through you My Name will be known in My world, now bring your son Yitzchak as an offering before Me,' and I did not delay. I am doing Your command, and now the water threatens my life. If I, or my son Yitzchak, were to drown, who would fulfill Your command? Upon whom would Your Name by identified?"

HaShem replied, "By your life, My name will be identified with you in the world." Immediately HaShem rebuked the spring, the river dried up and they stood upon dry land.

6. Talmud, Shabbat 55a

ומאי שנא תיו אמר רב תיו תחיה תיו תמות ושמואל אמר תמה זכות אבות

Why is the n different? Rav said: n is tichyeh, n is tamut. Shemuel said: Tamah the merit of our ancestors.

Re-enactment #2: Michah

Talmud, Rosh haShanah 17b

מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח צבור והראה לו למשה סדר תפלה אמר לו כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם

Gd cloaked Himself like a shliach tzibbur and demonstrated the order of prayer for Moshe. He said: Whenever Israel sins, let them practice thus before Me, and I will forgive them.

Re-enactment #3: Nechemiah

8. Nechemiah 8:1-10

(א) ויאספו כל העם כאיש אחד אל הרחוב אשר לפני שער המים ויאמרו לעזרא הספר להביא את ספר תורת משה אשר צוה ד' את ישראל: (ב) ויביא עזרא הכהן את התורה לפני הקהל מאיש ועד אשה וכל מבין לשמע ביום אחד לחדש השביעי: (ג) ויקרא בו לפני הרחוב אשר לפני שער המים מן האור עד מחצית היום נגד האנשים והנשים והמבינים ואזני כל העם אל ספר התורה:...

(ט) ויאמר נחמיה הוא התרשתא ועזרא הכהן הספר והלוים המבינים את העם לכל העם היום קדש הוא לד' אלקיכם אל תתאבלו ואל תבכו כי בוכים כל העם כשמעם את דברי התורה: (י) ויאמר להם לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדנינו ואל תעצבו כי חדות ד' היא מעזכם:

And the whole nation gathered as one to the plaza before the Water Gate, and they told Ezra the Scribe to bring a scroll of the torah of Moshe, which HaShem had instructed to Israel. And Ezra the Kohen brought the Torah before the nation, every man and woman and all who would understand, on the first day of the seventh month. And he read it before the plaza, before the Water Gate, from the light until midday, opposite the men and women and those who understood, and the ears of the nation were to the Sefer Torah...

And Nechemiah the Tirshata, and Ezra the Kohen and Scribe, and the Levites who taught the nation, told the nation, "Today is holy to HaShem your Gd. Do not mourn and do not weep." For the nation cried when they heard the words of the Torah. And he told them, "Go eat rich foods and drink sweet drinks, and send portions to those who have none prepared, for today is sacred to our Master. Do not be sad; the joy of Gd is your strength."

Zecharyah 14:8-9

וְהָנָהוּ בַּיָּוֹם הֹהוּא יֵצְאָוּ מִיִם־חַיִּים מִירְוּשָׁלֹם חָצְיָּם אֶל־הַיָּם הַקּדְמוֹנִי וְחָצְיָם אֶל־הַיָּם הָאַרְאוֹ בַּקּיִץ וּבָחָרֶף יָהְיֶה: וְהָיֶה דֶ' לְסֶׁלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֵץ בַּיִּוֹם הַהֹוּא יָהֵיָה דֵ' אָחָד וּשָׁמוֹ אָחַד:

And it will be, on that day, living water will emerge from Jerusalem, half to the eastern sea and half to the western sea; in summer and winter it will be. And Gd will be King over the entire land; on that day Gd will be One and His Name One.

10. Mishnah Shekalim 6:3

ולמה נקרא שמו שער המים שבו מכניסין צלוחית של מים של נסוך בחג רבי אליעזר בן יעקב אומר בו המים מפכים ועתידין להיות יוצאין מתחת מפתו הבית

Why is it called the Water Gate? For through it they would introduce the pitcher of water for libation on the holiday. Rabbi Eliezer ben Yaakov said: Water churns there; in the future it will emerge from beneath the lintel of the House.